

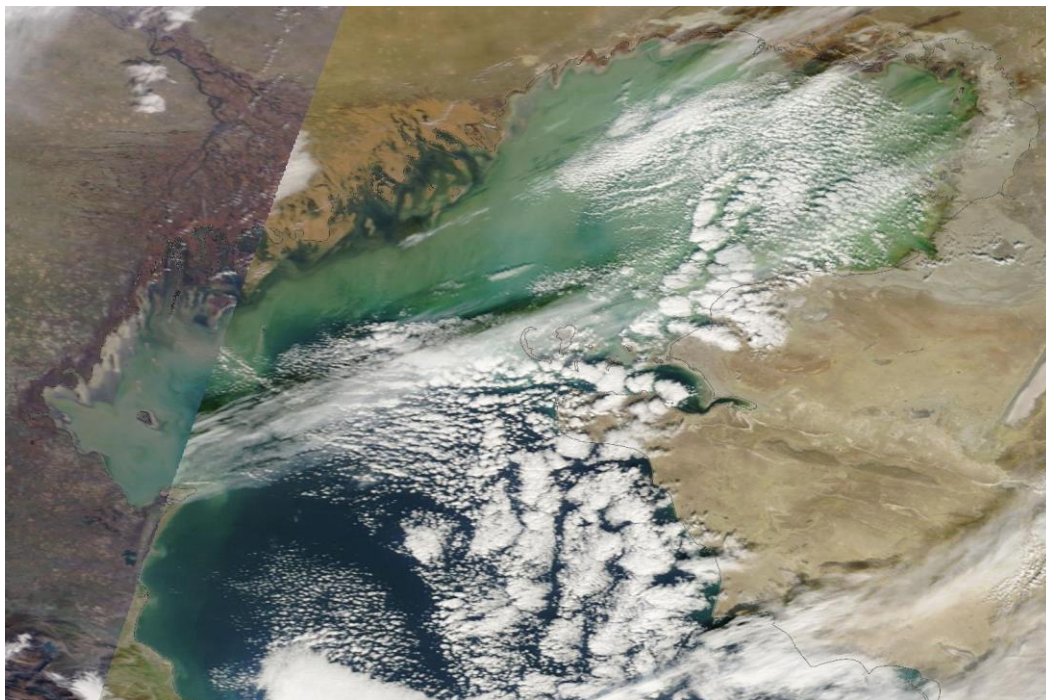

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №45 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 8 қараша, жұма

1-сурет. 2024 ж. 4 қарашадағы ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің фотосуреті (NASA/GSFC)

**2024 Ж. 7 – 12 ҚАРАША АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

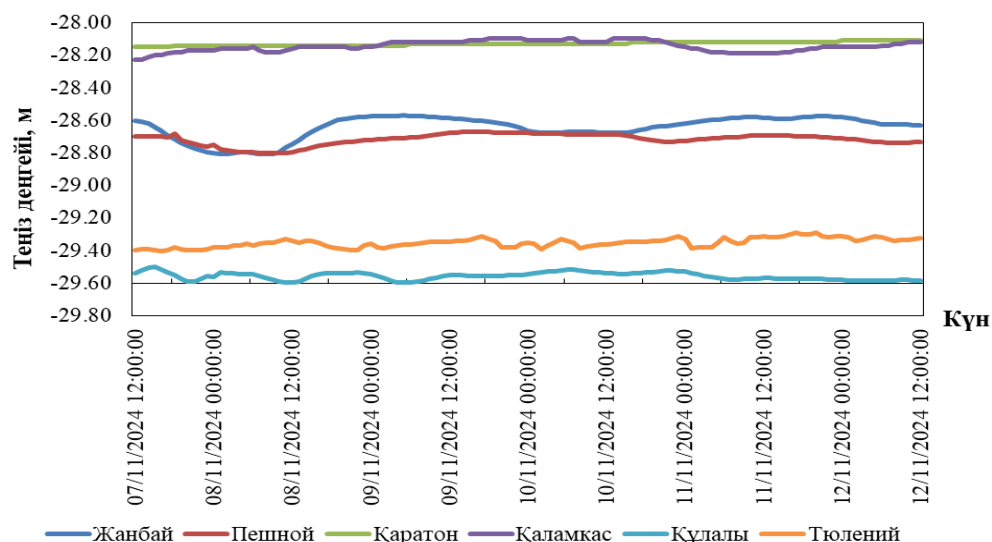
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 7 – 12 қараша аралығында теңіз деңгейінің минус 28,76 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,10 м-ден минус 29,60 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Т Пешной, Құлалы арал, Жанбай, Тюлений арал, Жанбай, Қаратон және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды.**

2-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2024 Ж. 7 – 12 ҚАРАША АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

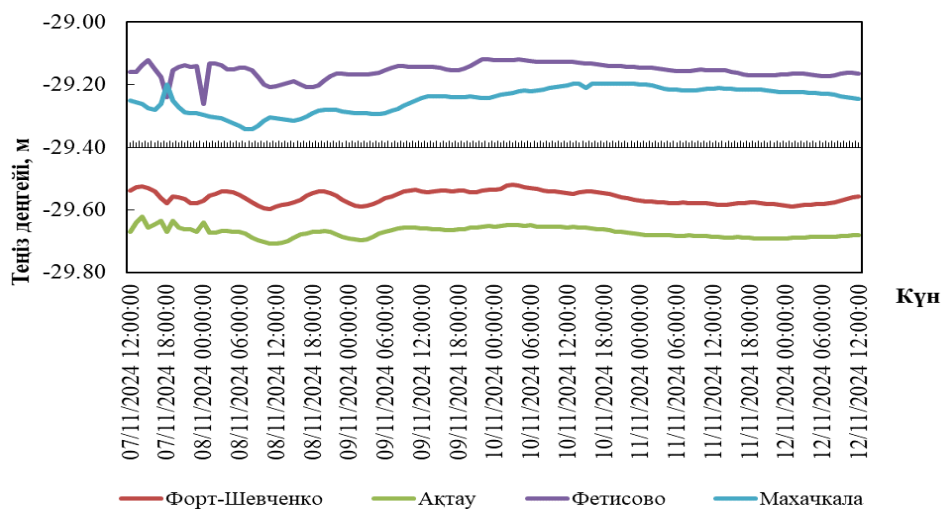
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 7 – 12 қараша аралығында теңіз деңгейінің минус 29,41 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,12 м-ден минус 29,71 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Актау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.

3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

**ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ
БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАНЫП ОТЫРҒАН МӘНДЕРІ**

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Солтүстік Каспий					
Жанбай	-57 (-28,57)	09/11/2024 05:00:00	-81 (-28,81)	08/11/2024 08:00:00	-64 (-28,64)
Пешной	-67 (-28,67)	09/11/2024 16:00:00	-80 (-28,80)	08/11/2024 10:00:00	-72 (-28,72)
Қаратон	-11 (-28,11)	12/11/2024 00:00:00	-15 (-28,15)	07/11/2024 12:00:00	-13 (-28,13)
Қаламқас	-10 (-28,10)	09/11/2024 18:00:00	-23 (-28,23)	07/11/2024 12:00:00	-15 (-28,15)
Құлалы	-150 (-29,50)	07/11/2024 15:00:00	-160 (-29,60)	09/11/2024 05:00:00	-156 (-29,56)
Тюлений	-129 (-29,29)	11/11/2024 17:00:00	-140 (-29,40)	07/11/2024 16:00:00	-135 (-29,35)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-152 (-29,52)	10/11/2024 03:00:00	-160 (-29,60)	08/11/2024 11:00:00	-156 (-29,56)
Ақтау	-162 (-29,62)	07/11/2024 14:00:00	-171 (-29,71)	08/11/2024 12:00:00	-167 (-29,67)
Фетисово	-112 (-29,12)	10/11/2024 04:00:00	-126 (-29,26)	08/11/2024 00:00:00	-115 (-29,15)
Махачкала	-120 (-29,20)	10/11/2024 17:00:00	-134 (-29,34)	08/11/2024 08:00:00	-125 (-29,25)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

**2024 ж. 31 ҚАЗАН – 6 ҚАРАША ТЕҢІЗ
ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ**

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 29,15 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,64 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,57 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,39 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,93 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,76 м-ге сәйкес келді.

**СОЛТУСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөтерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәліметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізін гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел. (717)2 79 83 12

e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
